

श्री हरिनशाह आतश भेहेरामनी तवारीख.

शांकण्युं.

प्रकरण १ लुं

	पावुं.
पारसीओ हरिन छोडी छिंदमां आव्या ते विषे किस्से संनल्लुनो अहेवाल	१
शिकस्त पछी नासलाग-होरमजद शेहेरमां वसवाट-छिंदमां आवपुं	२-३
पारसीओ छिंदमां आव्या ते विषे छेनरी बोउं आपेवो अहेवाल	४
पारसीओ छिंदमां क्यारे आव्या ते विषेनी नोंघो तथा इहरीस्तोनी नोंघ	७-१४
आपल्ला वडवाओ क्यारे संनल्लुमां उतर्या? ...	१८-३१
आपल्ला वडवाओना संनल्लुमां आव्येनो रोज माह क्यो?... पारसीओ पहेलां दीवमां उतर्या के संनल्लुमां?	३२-३६ ३८
सोल संस्कृत श्लोको—दस्तुर असपनदयारलनां पुस्तकमां सोल श्लोको	३६-६२
संस्कृत श्लोकानो सने तथा ते कोणुे अनाव्या छता? नदीराणुा साथे करेखी शरतो	६२-६६ ६६-६८
पुरातन पारसीओनो छिंद साथे संअंध	६६

प्रकरण २ लुं.

श्री हरिनशाह आतशभेहेरामनी स्थापना	७०
संनल्लुमये अरपा करेला कुदरती आतश विषे अेक युरोपीअन विद्वानना विचारे	७१-७४
श्री हरिनशाह आतशभेहेरामने परथाव्यानो सने	७४
श्री हरिनशाह माटेनो अेक पुरातन लेख तथा ते विषे वलसाउतुं कागज्युं वगेरे	७५-७८

प्रकरण ३ लुं.

संनल्लुमांथी वीअराध गयला पारसीओ	७६
--	----

સેહેલગાહે ગયલા પારસીઓ	૮૦
મહમદન તથા ખ્રીસ્તી મુસાફરોએ આપેલી પારસીઓની હકીકત—જુદા જુદા પ્રથોમાંની હકીકત... ..	૮૧-૯૧
મધ્ય જમાનામાં પારસીઓ ક્યાં ક્યાં હતા?	૯૧
સંજ્ઞાની લડાઈ—તેનો સને તથા તેની હકીકત	૯૨-૯૫
સંજ્ઞાની લડાઈના સંબંધમાં સુલતાન મહમુદ તથા અલફખાનનાં નામો આવેલાં છે તેઓ કોણ હતા?	૯૫
મહમદનો ચાંપાનેરમાં ક્યારે આવ્યા હતા?	૯૭

પ્રકરણ ૪ થું.

શ્રી ઈરાનશાહને નવસારીમાં લાવવા ચાંગાશાહની આગેવાની... ..	૯૯
નવસારીમાં લાવવાનું કારણ તથા સને	૧૦૦-૧૦૭
શ્રી ઈરાનશાહને નવસારીમાં ચાંગાશાહ લાવ્યા હતા કે નહિ—ચાંગાશાહ ક્યાં સુધી હૈયાત હતા?	૧૦૭-૧૧૫
શ્રી ઈરાનશાહને નવસારીમાં લાવનારા ત્રણ મોખેદોના સનેનો અડસટો... ..	૧૧૫-૧૧૮
ઈ. સ. ૧૪૮૬ ને શુમારે શ્રી ઈરાનશાહ સરદ થયા હતા એવો કોઈ પેટના બજ્યાએ ઉરાડેલો જુદો ખુમાટો તથા તેનો રદીઓ	૧૧૯-૧૨૫
છારી તથા ગાંહું	૧૨૫

પ્રકરણ ૫ મું.

ભગરીઆઓ તથા સંજ્ઞા મોખેદોનો નવસારીમાં એકત્ર વસવાટ—પાછળથી કુસંપ	૧૨૭-૧૩૦
ભગરીઆઓ તથા સંજ્ઞાઓ વચ્ચે કોલ કરાર	૧૩૦-૧૩૩
રૈવાયતોમાં મળતાં સંજ્ઞા ટોળાનાનાં દસ્તુરો તથા મોખેદોનાં નામો તથા તેમની ઓળખ	૧૩૩-૧૩૮
પંચક સંબંધી ભગરીઆઓ તથા સંજ્ઞાઓ વચ્ચે થયલા પુરાતન લેખો	૧૩૮-૧૪૧
સંજ્ઞા ટોળાના મોખેદોએ ભરૂચના ગુમાસ્તાઓને ક્રિયાકામ સંબંધી આપેલો હક	૧૪૨-૧૪૬
ગોદાવરા પંચકનો જુનો લેખ તથા તેની હદના લેખો	૧૪૬-૧૪૯
પાદશાહ અકબર તથા દસ્તુર મેહેરજી રાણા	૧૫૦
ધર્મક્રિયા તથા આતશબેહેરામની ખોચ દેવા વગેરેના સંબંધમાં લેખો... ..	૧૫૧-૧૫૨
નાહન નહવાડવાની તથા શરોશ ઇજવાની તથા ક્રિયાકામોનાં લવાજમ સંબંધી બંદોબસ્ત	૧૫૩-૧૫૪

	પાનું.
ભગરીઆઓનાં દીવનાં પંથકનો લેખ	૧૫૫
મોખેદોએ બાળની આશનીનો ભાગ ચોકકસ પ્રમાણમાં લેવાનો ઠરાવ	૧૫૬
દસ્તુર મેહેરજી રાણા તથા તેમના પિતાને અંનજીમને સોંપેલી વાડીઓ	૧૫૭
રેવાયતોમાં શ્રી ઈરાનશાહ વિષે ઈશારો	૧૫૯-૧૬૦
આ. શાપુરજી રાણાને વલસાડના પંથકી નેમ્યા તેનો લેખ (ફારસી એખારત)	૧૬૧-૧૬૬
આફતમાં ફસેલા સંજીવ્યાઓને ભગરીઆઓએ આપેલું વલસાડનું પંથક	૧૬૯
ફીરંગીઓનો દોર	૧૭૦
ક્રિયાકામો વારા પ્રમાણે વેહેંચી લેવાના ભગરીઆઓના લેખો. ૧૭૧-૧૭૪	
નવસારીના સંજીવ્યા મોખેદોને આતશખેહેરામમાં આશોદાદ લેવાનો હક એક વેળાએ ફકત અરદીખેહસ્ત તથા આદર મહિનામાં હતો... ..	૧૭૪
ભગરીઆઓનાં પંથક સંબંધી લેખ	૧૭૬
જોને વારો આવે તે મોખેદ ક્રિયાકામ કરે, આ બંદોબસ્તથી નારાજ થયલા ખેહેદીનો	૧૭૭
શ્રી ઈરાનશાહ માટે યુરોપીઅન મુસાફરોના ઈશારો	૧૭૮

પ્રકરણ ૬ હું.

ભગરીઆઓ તથા સંજીવ્યા મોખેદો વચ્ચે કુસંપની શરૂઆત. ૧૮૦	
અસલ રેવાજ પ્રમાણે ક્રિયાકામ કરવા સંબંધી ભગરીઆઓ તથા સંજીવ્યાઓ વચ્ચે સમજૂતીનો લેખ	૧૮૩
કાજ આહદીનનું હોકમનામું	૧૮૪
સમજૂતીનો ખીજો લેખ ખેહેદીનો ખી હજીરમાં	૧૮૬
ભગરીઆઓ તથા ખેહેદીનો વચ્ચે મારામારી અને તેથી થયલાં ખુનો વગેરે	૧૮૭-૧૮૯
મોખેદ શાપુરજી સંજીવ્યાએ આપેલી ઉપલી મારામારીની હકીકત	૧૯૧
સુરતના મોખેદો તથા ખેહેદીનો વચ્ચે ઝઘડો	૧૯૩
ખેહેદીનોએ મીનોચેહેર હોમજીને પંથકી નેમ્યા-પાછળથી ખીજીઓ તેની સાથે જોડાયા... ..	૧૯૪-૧૯૬
પોતાની મરજીમાં આવે તે મોખેદ કને ક્રિયાકામ કરાવી લેવા ખેહેદીનોએ ભગરીઆઓ કનેથી લખાવી લીધેલા લેખો. ૧૯૭	
કાજને ત્યાં અરજ કરી ઉપલો લેખ ખેંચી લીધો તેની હકીકત. ૧૯૯	

ના કબુલ કીધેલા ભગરીઆઓથી દુર રહેવા સંજ્ઞાઓએ	પાતું.
ખેહેદીનેને લખી આપેલો લેખ	૨૦૧
આઠ વર્ષ સુધી ભગરીઆઓને શ્રી ધરાનશાહ આતશ-ખેહેરામમાં જવાનો અટકાવ	૨૦૨

પ્રકરણ ૭મું.

પદાનવાલાં રવાન સારં સુરતમાં અનનુમનનાં ઉધરાણાનું દખમું	૨૦૫
રવાનને પદાન બાંધવાના ઝઘડા વિષે આંકવેટીલ શું કહે છે, ...	૨૦૭
ભગરીઆ તથા સુરત્યા મોખેદો વચ્ચે ખટપટ-શાપુર શામરાના પક્ષે ભગરીઆઓને આપેલો ટેકો ...	૨૦૮
સુરતમાં બંધાયલાં પદાનીઆં રવાનોનાં દખમમાં પદાન વગરનાં રવાનોને ખેહેદીનોએ જબરીથી ચઢાવ્યાં તે વિષે સરકારમાં ફર્યાદ	૨૧૧
ખેહેદીનોએ શેઠ મનાજી તલાદીને લખેલી ફર્યાદ... ..	૨૧૩
ગાયકવાડ તથા પારસીઓ-ખેહેદીનોની નવસારીના સુખા કને ફર્યાદ	૨૧૬-૨૧૯
દાદાચાનજીવાલા તથા મીનોચેહેર હોમજીવાલા મોખેદોએ ભગરીઆઓને લખી આપેલો લેખો	૨૧૯-૨૨૩
ભગરીઆ તથા મીનોચેહેર હોમજીવાલા સુલેહના કરારો બાબત પરવાનો	૨૨૩
સુરતના મીનોચેહેર હોમજી સાથવાલા મોખેદોએ નવસારીના ભગરીઆઓને લખી આપેલો લેખ	૨૨૫
ગંજીવેવીના પંચકને તાબેના ભગરીઆનો લેખ-સંજ્ઞા મોખેદોએ ભગરીઆઓને લખી આપેલો લેખ તથા તેનું જહેર ખાતરી પત્રક	૨૨૬-૨૨૯
સંજ્ઞાઓએ ભગરીઆઓની હુદમાં ક્રિયાકામ ન કરવાનો ભગરીઆઓને આપેલો લેખ	૨૩૧
સંજ્ઞા મોખેદોના ધરતું ક્રિયાકામ કરવા ભગરીઆઓને હક છે એવું ખાતરી પત્રક	૨૩૨
ભગર અનનુમનની રજા વગર કોઈપણ ભગરીઆ મોખેદે ક્રિયાકામ કરતું નહિ એવો ઠરાવ	૨૩૪
બંને દેશાઈ ખાનદાનને સુરતના પંચકની રાસ વંશપરંપરા લેવાનો હક	૨૩૬-૨૩૮
ક્રિયાકામોનાં લવાજમ વગેરે સંબંધી મહુવાના ખેહેદીનોએ ભગરીઆઓને લખી આપેલો લેખ	૨૩૯

	पातुं.
सुरतवाला शेर नानाबाई लीमण मोदीये देशाई पुररोदण ७पर लपेलो कागळ	२३९
लगरीआय्योने लगतुं गणुहेवीतुं पंथक	२४१
लगरीआय्यो वगेरे सामे छेडायला जेहेदीनो-क्रियाकामो जेहेदीनोये कीधां	२४२
क्रियाकामो तथा लवाणमोनां संबंधमां लगरीआय्यो तथा जेहेदीनो वच्ये लेण	२४४
नवसारीवालाय्ये सुरतना पंथकीयो कनेथी लप्यावी लेवा मांडेला लेण	२४७
संजला मोजेदो पोतानां क्रियाकामो करता हुता, तेय्योने लगरीआय्ये नस्तीथी अटकाव्या ते विषे कुर्याद ...	२४८
येक भीनोयेहेर होमण वालाये छुपीरीते नवजेत कीधी तेतुं माझीपत्र	२४९
जवतानां क्रियाकामो करनारा भीनोयेहेर होमण वालाये कनेथी लगरीआय्ये लप्यावी लीघेलो माझीपत्र ...	२५१
सुरतना इस्तमपराना अध्याय्ये लगरीआय्योने लप्या आपेलो लेण	२५३
लगरीआय्योना लालमां सुरतनी सरकारनो परवानो ...	२५४
नवसारीथी सुरत आवेलां लोकोतुं क्रियाकाम लगरीआय्यो करवा हुक धरावे छे ते आये ठांठेरो	२५५
सुरत्या मोजेदोये छोडी हीघेलो हुक पाछो मंगाच के नहि ते आये अरण	२५७

प्रकरण ८ मुं.

ई. स. १७३३ मां पीढाराय्योनी धाडने सभजे श्री धरानशाहने सुरत लेई गया अने त्यांथी त्रण वर्ष आद पाछा नवसारी लाव्या... ..	२५९
गोदावरा पंथक ७पर केटलाक लगरीआय्योनी तराप ...	२६०
मराठाये साथे संजलानां पारसीयोये करेली लडाई ...	२६१
लगरीआ तथा संजलाय्यो वच्येनी अटपटनो केंस कोरटे गये. संजला मोजेद कने हीवना जेहेदीनोये काम करावतुं नहि ते विषे लगरीआय्ये तेय्योने लपेलो पत्र ...	२६२
हीवना पंथकीये नवसारीना लगरीआय्योने लप्या आपेलो लेण	२६३
आतशजेहेराममां मणती आशीदादना संबंधमां गायकवाडे संजलाय्योने आपेलो परवानो	२६४
लगरीआयो विज्ञ लडवानो संजलाय्ये करेलो ठराव ...	२६६

ક્રિયાકામના સંબંધમાં ગાયકવાડની હજીરમાં સંજ્ઞાઓએ માંડેલો કેસ-ભગરીઆઓ વિરૂદ્ધ ખેહેદીનોએ કરેલી અરજી-કેટલાક સંજ્ઞાઓએ ખુદ પોતાના પક્ષ વિરૂદ્ધ કરેલી અરજી	૨૬૭-૨૭૨
ભગરીઆઓને મળેલાં હોકમનામાં... ..	૨૭૨
ભગરીઆઓ કેસ જીત્યા તે વિષે સોનગઢ ગયલા મોખેદોએ નવસારીની અનજીમન ઉપર લખેલો પત્ર	૨૭૪
ભગરીઆ સંજ્ઞા કેસના વિગતવાર અહેવાલનો કાગળ દેશાઈ ખુરશેદજીએ શેઠ માણેકજી ન. શેઠ ઉપર લખ્યો તે.	૨૭૬-૨૮૫
શ્રી ઈરાનશાહને નવસારીથી વલસાડ લેઈ જવાનો રોજ માહ તથા સને	૨૮૫
શ્રી ઈરાનશાહને ખોય દેવા સંબંધી નવસારીના સંજ્ઞાઓએ વલસાડના ખેહેદીનેને લખી આપેલો પત્ર	૨૮૭
સંજ્ઞા મોખેદોને મળેલો અગત્યનો પરવાનો	૨૮૯
દીવનું પંચક ભગરીઆઓનું છે, એ પ્રમાણે શાપુર શામરા પક્ષના એક સંજ્ઞા મોખેદે લખી આપેલો લેખ	૨૯૦
સુરતના મોખેદો તથા ખેહેદીનોએ અસલ રાહ પ્રમાણે ક્રિયાકામો કરાવવાં એ પ્રમાણે કાઢેલો ગાયકવાડનો હોકમ	૨૯૧
દેશાઈ ખુરશેદજીનો ત્યાં ભગરીઆઓએ ગીરવી મેળેલું રાસ ખાતું	૨૯૩
શાપુર શામરા—તેના સંબંધમાં નવસારીના ખેહેદીનોએ વલસાડ લખેલાં કાગળે	૨૯૪
શ્રી ઈરાનશાહની બરદાસ્ત કરવા નવસારી વગેરેના ખેહેદીનોએ વલસાડની અનજીમનને લખેલો કાગળ	૨૯૫
શ્રી ઈરાનશાહને નવસારીથી વલસાડ અથવા સોનગઢ લેઈ જવાનો પરવાનો	૨૯૯
સુરતના ખેહેદીનોએ ગાયકવાડ સરકારને કરેલી ફર્યાદ	૩૦૩
પોતાનાં પંચકમાં ક્રિયાકામ કરવાના ભગરીઆઓને મળેલા પરવાના	૩૦૪
સુરતના શેઠીઆઓ ઉપર ગાયકવાડી ફરમાન	૩૦૬
શ્રી ઈરાનશાહને વલસાડથી ઉદવાડે લેઈ જવામાં આવ્યા—તેનું કારણ—તે વિષે દંતકથાઓ	૩૦૭-૩૧૩
શ્રી ઈરાનશાહને ઉદવાડામાં ઈ. સ. ૧૭૪૨ માં લાવ્યા હતા તેની સાહાઈતો	૩૧૩-૩૧૬
શ્રી ઈરાનશાહને સંજ્ઞાઓના પંચકમાં ગમે ત્યાં નાખવાની પેશ્વા સરકારની સનદ તથા તે વિષે શેઠ મનચેરજી બરેઘાટની નોંધ... ..	૩૧૬

શ્રી ધરિાનશાહને લેઈને ઉદવાડે આખાદીમાં રહેલા સંબંધાઓ.	૩૧૯
ભગરીઆઓએ ખેહેદીનો તથા સુરત્યા ખે મોખેદોકને કનેથી લખાવી લીધેલા લેખો	૩૨૦-૩૨૨
શ્રી ધરિાનશાહને વલસાડમાં પાછા લેઈ જવાનો ખાસ પરવાનો.	૩૨૩
ભરૂચની અનભુમને શ્રી ધરિાનશાહને ભરૂચ મોકલી આપવાની અરજ	૩૨૪
દેશાઈ ખુરશેદજીએ ભરૂચની અનભુમને લખેલો જવાબ ...	૩૨૫
શ્રી આતશખેહેરામને ઉદવાડેથી વલસાડ લેઈ જવાનો પરવાનો	૩૨૬
નવસારીમાંનાં શ્રી ધરિાનશાહવાલાં અનભુમનનાં મકાન ઉપર ખોટો દાવો	૩૨૭
ઉદવાડેથી પાછા વલસાડ શ્રી ધરિાનશાહને લેઈ જવા સંબંધાઓએ શેઠ માણેકજી ન. શેઠને લખેલો કાગળ તથા તેનો જવાબ	૩૨૮-૩૩૧
ઉદવાડેથી સંબંધાઓએ શેઠ માણેકજી ન. શેઠ ઉપર દેશાઈ ખુરશેદજી તથા શાપુર શામરા વગેરેની ખાબતસર લખેલો લાંબો પત્ર	૩૩૧-૩૩૬
સુરતના નવાખની અદાલતના ચુકાદાથી નિરાશ થયલા સુરત્યા મોખેદોએ નવસારીના મોખેદો વિરૂદ્ધ સુરતની વડી અદાલતમાં કરેલી ફતેહમંદ અપીલ...	૩૩૯
શેઠ માણેકજી ન. શેઠે ઉદવાડાના સંબંધા મોખેદો ઉપર લખેલો કાગળ	૩૪૨
શ્રી ધરિાનશાહને ઉદવાડામાં અગર વલસાડમાં ગમે ત્યાં રાખવાનો પરવાનો	૩૪૪
શાપુર શામરાના કબ્યાનો ચુકાદો	૩૪૫
સરકારી હોકમનામાં પ્રમાણે શાપુર શામરાને ભાગ આપ્યો નહિ, માટે ઉદવાડાના દસ્તુરોને થયેલો દંડ-તે ન ભર્યાથી કેદની સજા	૩૫૨
પેશ્વા સરકારે દસ્તુરો ભીખાજી તથા રસ્તમજીને માફ કીધેલું હેણું... ..	૩૫૫
શાપુર શામરાએ જીલમાતો ગુબર્યા હતા તે વિષે યાદી ...	૩૫૬-૩૫૮
જંદેરવાનતું કામ નહિ કરવા મીનોચેહેર હોમજીવાલાઓએ ભગરીઆઓને લખી આપેલો લેખ	૩૫૮

પ્રકરણ ૯ મું.

નવસારીમાં અનભુમનનાં નવાં આતશખેહેરામ-તે વિષે સંબંધાઓએ વાંધો કાઢી લખેલો પત્ર	૩૬૦-૩૬૫
---	---------

સંજ્ઞાઓના વાંધા છતાં નવસારીની અનન્યમનના આતશ બરપા થયા	૩૬૫
નવસારીના આતશખેહેરામ અનન્યમના કે ખુરશેદજી દેશાઈના? દેશાઈ ખુરશેદજીની સખ્તાઈ વિરૂદ્ધ ક્રોધ તથા તેમને થંડા રાખવા અનેક સાહેબોએ લખેલાં પત્રો-દેશાઈજીના જવાબો-તેમણે અપત્યાર કરેલો સુલેહનો માર્ગ ...	૩૬૬ ૩૭૦-૩૭૬
શ્રી ઈરાનશાહની ખાચ દેવાનું કામ કીધા વગર શાપુર શામરાના પક્ષે માંગેલો ભાગ-તે બાબતમાં પેશ્વા સરકારનો હોકમ	૩૭૬-૩૮૧
શાપુર શામરાએ એક વલસાડના મોખેદ કનેથી જબરીથી લખાવી લીધેલો લેખ	૩૮૧
વલસાડના પારસીઓ ઉપર પેશ્વા સરકારનો હોકમ ...	૩૮૩
રાઘવ ગીરદી-નવસારીમાં ઘાડ-તેને લીધે નવસારીનાં નવાં આતશખેહેરામને સુરત લેઈ ગયા	૩૮૪
રાઘવ ગીરદીને સખે લગ્નોની રીત ઉપર થયેલી અસર ...	૩૮૭
વલસાડના મોખેદોએ ખીલીમોરે જઈ ક્રિયાકામ કીધું તે વિષે ભગરીઆઓએ લખાવી લીધેલું માફી પત્ર ...	૩૮૮
વલસાડા મોખેદો તથા સંજ્ઞાઓ વચ્ચે ઉઠેલા ઝઘડા વિષે વલસાડની અનન્યમને મુંબાઈની અનન્યમને લખેલો કાગળ	૩૮૯-૩૯૬
લગ્નોની આવક વિષે ઉદવાડાના તથા વલસાડના મોખેદોનો કન્યા કોર્સે ગયો તથા તેની અપીલ	૩૯૬-૪૦૨
લગ્ન વગેરેના હક સંબંધમાં વલસાડના મોખેદોએ ઉદવાડાની અનન્યમને લખેલો પત્ર	૪૦૨
ભગરીઆઓના તથા દેશાઈઓના નુલમાત બાબે મીનોચેહેર હોમજવાલા મોખેદોએ સર જમશેદજી જીભાઈ લખેલો પત્ર	૪૦૩-૪૧૨
ન્યુદદીન મરદને પેટના એક પારસણના છોકરાની નવજેત ઉદવાડાના દસ્તુરે કરી તે વિષે વાંધો	૪૧૨

પ્રકરણ ૧૦ મું.

ભગરીઆઓને તાખેતું મુંબાઈનું પંચક	૪૧૪
મુંબાઈનો ત્રણ દિવસનો પારસી ગવરનર	૪૧૬
મુંબાઈના પંચકીએ નવસારીની ભગર અનન્યમને તાખે રહેવાનો લખી આપેલો લેખ... ..	૪૧૮
પેહેલવેહેલાં વાળેલાં પગનાં રવાનની ગેહસારણાંની ક્રિયા ભગરીઆઓએ કરી નહિ	૪૧૯

બરશનુમ નહિ આપવાની કૃયાદ—વરશીઆના ગુર્જ્યાથી અટકેલાં ક્રિયાકામો—તે સંબંધી મનચેરજી શેઠનાનો કાગળ ૪૨૧-૪૨૪
શેઠ માણેકજી ન. શેઠની અગીઆરીના મોખેદોનો કાગળ— સંબંધી મોખેદોને મુંબાઈ ખોલાવવાનો ઈરાદો ... ૪૨૫
વરશીઆ સંબંધી નવસારીની અનજીમનનો લાચારી દર્શાવનારો જવાબ ૪૨૭
મુંબાઈમાં મરકી-દખમાંને બદલે ચોતરો ખાંધવાની પરવાનગી. ચાહારમતું ગોસ્પંદ-ઓજરન ગેહમાં આશીર્વાદ વગેરે ... ૪૨૮
મુંબાઈનું પંચક ભગરીઆઓના હાથમાંથી જવા માંડયું હતું તે વિષે શેઠ માણેકજી મેરવાનજી શેઠનો કાગળ ... ૪૩૦
મુંબાઈમાં નાવર કરવાની રજી આપવા નવસારી ખાતે અરજ—તેનો નકારમાં જવાબ ૪૩૮-૪૪૧
મુંબાઈમાં થયેલા નાવર ૪૪૧
શેઠ બરશેદજી શરાફે પેહેલવેહેલા મુંબાઈ મધ્યે ખોલાવેલા ઉદવાડીઆ મોખેદો ૪૪૨

પ્રકરણ ૧૧ મું.

શ્રી ઈરાનશાહને માટેનાં સુખડ કાઠી વગેરે ચીજો ઉપરની ખંડણી માફીના પરવાના ૪૪૫-૪૫૧
ઉપલીજ બાબતના પરવાના મોડી લીપીમાં ૪૫૧-૪૫૬
શ્રી ઈરાનશાહ તરફ અંગ્રેજ સરકારની દિલસોજી-જકાત માફીના પરવાના... .. ૪૫૬-૪૬૧

પ્રકરણ ૧૨ મું.

શ્રી આતશખેદેરામ તથા અનજીમનનો કારોબાર, તથા કમિટિ. ક્રિયાઓ વગેરના ઠરાવો ૪૬૨-૪૬૬
શેઠ માણેકજી કાવશજી દમણવાલા—તેમના બેટા શેઠ શોરાબજી ૪૬૯
ઓજરન ગેહની શ્રી ઈરાનશાહની માચી સંબંધી શેઠ શોરાબજી ન. તલાટીનું ટ્રસ્ટ ફંડ ૪૭૧
આતશખેદેરામની માચી સંબંધી ઠરાવો ૪૭૨
કારોબારીઓની ગેરરીતિઓ માટે ઠપકા રૂપી ઠરાવો માટે અનજીમનની સભા—તે ઉપરથી જાગેલી ગરમ ચર્ચા... ૪૭૪-૪૭૬
ઈ. સ. ૧૮૯૬ માં અનજીમનથી છુટા પડેલા સાહેબો સામે ઠરાવો ૪૭૮

प्रकरण १३ मुं.

संनष्टाओ तथा भगरीआओ वच्ये पाछो कन्यो—पेर- गामनो कस ४८३	पानुं.
वाह्योओ मंगेदी दाद—नवसारीनी भगर अननुमननो ढराव. ४८४-४८५	
वलसाडनी कारटमां मनाई ढोकमनुं निकणी जवुं ... ४८५	
लवाइ शोठ दादाभाई नवरोज्जो युकाहो ... ४८६	

प्रकरण १४ मुं.

श्री धरानशाह अतशभेहेरमानां उदवाडामानां नुनां भकानोनी हुकीकत ४९१-४९७	
भाई भोटलांभाईवालां भकानना पायानी क्रिया ... ४९७	
अननुमनने भाई भोटलांभाईओ लपेलुं पत्र ... ५००	
आतशभेहेरामनां भकान वगेरेनुं द्रश्ट डीड ... ५०१	

प्रकरण १५ मुं.

उदवाडाना आतशभेहेरामना दरवाज संअंधी प्रभ्यात कस. ५०६	
आतशभेहेरामना दरवाज संअंधी अटपटनी शर्यात—तेनुं अंध थई जवुं ५०७-५०८	
पारडीना मामलतदार कने गयलो कन्यो ... ५०९	
ओ. पेरामज भरडा कनेथी सुलेहना नमीन लेवानो कस ... ५१४	
वलसाडनी कारटमां क्यार्दी—वाह्योनी तथा विरुद्ध पक्षनी दलीलो—मुददाओ ५१५-५२३	
अने पक्षना साक्षिओ ५२३	
सअ जडज राव अडादुर पारअनो युकाहो ... ५२४-५३६	
श्री धरानशाहने गमे त्यां असेडी शकाय के? ... ५३६	
सुलेह नणवी राअवाना नमीन ५३७	

प्रकरण १६ मुं.

आतशभेहेरामना कसनी अलील—सामसामी दलीलो ... ५३८-५४१	
अननुमननुं मत लेवानो थिइ जरटीसनो ढोकम ... ५४१	
उदवाडानी जरथोस्ती अननुमननी सला तथा ढरावो संअंधी रीपोरट ५४२-५४५	
अपील कारटनो युकाहो ५४५-५५१	
तकरारी दरवाजे खुल्लो थयो—कसमां पीटीट आनदाननी मदद ५५२	
प्रीवी काइनसीलमां अपील करवा ढाड कारटने अरज ... ५५३	

શેઠ નવરોજી વાડીઆએ દેખાડેલું મોટું દીલ-સમન્વતીનું
લખત ૫૫૪-૫૫૯

પ્રકરણ ૧૭ મું.

નવસારીના કકલીઆ મોખેદોએ સંજાણાઓ ઉપર લખેલો પત્ર. ૫૬૦
આતશખેહેરામમાં ખોય દેવાના હકનો દાવો ૫૬૧
પારસીઓ સંજાણામાં આવ્યા તે ખતાવને ૧૨૦૦ વર્ષ થયાં
તેની ખુશાલીમાં જશન કમીટીએ કરેલું જશન ... ૫૬૧
ઉદવાડાની અનન્વમનના મુખ્યારો સામે કૃયાદ-કોરટમાં
મુકદમો ૫૬૧-૫૬૩
કેરશાશજી લાઠેલાએ ખોયના હક સારૂં માંડેલો કેસ-તેની
અપીલ ૫૬૬-૫૬૮
ઉદવાડાના દસ્તુરોની નેમણુંક કેમ થતી હતી?... .. ૫૬૮-૫૭૫
દસ્તુરી ખાખે ઝઘડા ૫૭૫-૫૭૮
શ્રી ઈરાનશાહને પરઠાવ્યાને ૧૨૦૦ વર્ષ પૂરાં થયાં તેની
ખુશાલીમાં જશન કમીટીએ કરેલું જશન ... ૫૭૯
સર રતન તાતા દવાખાનાનું મકાન ૫૮૦
સુલેહનો ભંગ અટકાવવા નમીન લેવા ખાખે કૃયાદ-તેની
સમન્વતી વગેરે ૫૮૧-૫૯૦

પ્રકરણ ૧૮ મું.

નવસારીના સંજાણા દસ્તુરો ૫૯૧
ઉદવાડાના દસ્તુરો-દસ્તુર ખાનદાનના ૫૯૩
મીરજી ખાનદાનનાં દસ્તુરો ૫૯૫
ઉદવાડાનાં નવ અથોરનાન કુટુંબો ૫૯૮
નવ કુટુંબોનો ખોય દેવાનો વારો ૬૦૦
દમણવાલા કુટુંબના વડવાઓ ૬૦૧
ઉદવાડાના પટેલ કુટુંબના વડવાઓ ૬૦૨
મીરજી કુટુંબના વડવાઓ ૬૦૫
ઉનવાલા કુટુંબના વડવાઓ ૬૦૯
કટીલા કુટુંબના વડવાઓ ૬૧૧

પ્રકરણ ૧૯ મું.

મેહેરજી રાણા કુટુંબના દસ્તુરો ૬૧૨
કેટલાક નાણીતા દસ્તુરો-દારાખ પાહલાણ, નમાસ્પ આશા
વગેરે ૬૧૫

સંનળા અટકવાલા ભગરીઆઓ તથા ખીજ સાહેબો ...	૬૨૦
શેઠ ખાનદાનના વડવાઓ	૬૨૨
દેશાઈ ખાનદાનના વડવાઓ	૬૨૩
પોલીઆ દેશાઈના વડવાઓ	૬૨૫
હોરડી કુટુંબના વડીલો... ..	૬૨૭
હોડીવાલા કુટુંબ	૬૨૮

પ્રકરણ ૨૦ મું.

ઉદવાડાનાં ધર્મસ્થળો વગેરે	૬૨૯
બરશનુમખાનાં તથા દરેમેહેર	૬૩૨-૬૩૩
ધર્મશાળાઓ તથા બાગ	૬૩૫
નિશાળો તથા ધર્મ ખાતાં	૬૩૮-૬૪૧
લાયબ્રેરી, બ્રહ્મ, મોગલાઈ હક, વાડીઆ રોડ... ..	૬૪૩-૬૪૮
ઉદવાડાની વસ્તી, સંનળાઓને લગતાં પંથકો... ..	૬૪૭-૬૪૯

વધારો.

ઈરાનનાં તથા હિંદુસ્થાનનાં આતશબેહેરામો	૬૫૦-૬૬૧
મુંબાઈમાં દરેમેહેરો તથા દાદગાંઓની ટીપ	૬૫૨-૬૫૪
હિંદમાં તથા દેશાવરોમાં દરેમેહેરો તથા દાદગાંઓની ટીપ... ..	૬૬૫-૬૭૦

